

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani,
Gradišče 17/A. — Št. telef. 352. — Štev. računa
pri č. uradu 11.953. — Dopisi se ne vračajo.
Plača in teži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Narodna in ozemlje SHS:
letna K 150—
za pol leta » 80—
za četrt leta » 45—
mesечно » 15—

Leto IV.

Ljubljana, 2. aprila 1921.

Štev. 26.

VSEBINA: Strokovna grupacija trgovstva v gremijih. — Odprava stanovanjske mizerije in industrijske krize pri nas in na Čehoslovaškem. — Potreba novih obrtov. — Izvoz in uvoz. — Narodno gospodarske zadeve. — Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. — Iz naših organizacij. — Dobava, prodaja. — Razno. — Tržna poročila. — Borza.

Strokovna grupacija trgovstva v gremijih.

Za uspešno strokovno delo v trgovskih stanovskih organizacijah je potrebna grupacija našega trgovstva po obrtnih strokah. Ravno v pomanjkanju takih skupin leži vzrok težav strokovnega dela in mrtvila, ki vlada več ali manj v naših trgovskih organizacijah. Zato pozdravljamo z odkritosrčnim zadovoljstvom namero Zveze trgovskih gremijev in združenj, da se ob priliki letošnjega običnega zbora ustanovijo pri Zvezi strokovni odbori in odseki, ki bodo vsak za svojo stroko podajali mnenja o carinskih, obrtnih in drugih stanovskih zadevah.

V splošnih trgovskih, stanovskih organizacijah, v gremijih so vse stroke zastopane; zato se daje v njih le splošno-trgovske zadeve uspešno reševati. Pri vseh podrobnih vprašanjih pa, ki se tičejo samo ene stroke, so predstavitelji ostalih strok več ali manj dezinteresirani ter nezadostno informirani in zato prevladajo mnogokrat napačna mnenja in se zadeve ne morejo rešiti tako temeljito in izčrpno, kakor bi bilo v interesu stvari same. Strokovna grupacija je predvsem potrebna, da se omejuje določanje pretiravanja v carinskih, obrtnih, trgovskih in davčnih zadevah, da se premostijo obstoječa nasprotja interesov trgovca in producenta, da se zbližajo v javno- in državnogospodarskih vprašanjih k potrebnemu kompromisu.

Ravno sedaj, ko se je pojavilo vprašanje sestave avtonomne jugoslovanske carinske tarife in ko je bilo po tolikem kritiziranju srbske carinske tarife in po tolikih trpkih izkušnjah iz carinske prakse treba precizirati in podati stvarne predloge, smo občutili vso zadrego in neprijetnost pomanjkanja strokovnih skupin, ki bi bile lahko podale konkretne podatke o tržnih razmerah v inozemstvu, o odnošaju inozemskega uvoza k domači produkciji v cenah, v kvaliteti in formi. Strokovne skupine bi zlahka reducirale pretiravanja raznih gospodarskih krogov, bodisi poljedelca, živinorejca kakor tudi industrija na oni primerni nivo, na katerem se da doseči sporazum, ki je za skupen, enoten nastop potreben. Napetost, nasprotstva in konkurenčni boj, ki obstoja med trgovci z usnjem in usnjari, med trgovci s čevlji in čevljarско industrijo, med tekstilnimi tovarnami in manufakturisti radi nezadostnega zblizanja, spoznavanja in proučevanja, bi pri strokovnem delu, ki bi upiralo svoje mnenje na suhe konstatacije na statistične podatke odpadajo; obojestransko bi nastala možnost kontrole in samodiscipline in s tem bi bil dan predpogoj za ono močno stavbo gospodarstva, ki jo naberjamo v Nemčiji.

Tudi presoja smeri zunanje trgovine v posameznih strokah, diferenciranja domače in tuje produkcije, razlojne

možnosti nekaterih domačih podjetij, je mogoča le med zastopniki posamezne specialne stroke. Le na ta način bi mogli trgovci svoje interese kot posredovalec in kot izravnalec interesov, cen in kvalitet ter zalog blaga pri bodoči ureditvi carine in trgovskih odnošajev z inozemstvom v polni meri uveljaviti in udeleževati.

Druza važna naloga strokovnih skupin bi bila, razmejiti obsege posameznih sorodnih obrtov in odločevati s strokovnim mnenjem o novih spornih pojavih in zadevah. V tem oziru vlada dandanes precej nejasnosti in je dana možnost preveliki samovolji upravnih oblasti, kar ne bi kazalo prevzeti tako nedoločeno v novo obrtno in trgovsko zakonodajo. V tem oziru naj ravno odloči praksa in navada. Strokovni odbori pa bi skrbeli tudi, da bi se razmere v posameznih strokah po celi državi enotno razvile in upravljale.

Kot strokovne grupe bi prišle med slovenskim trgovstvom predvsem sledeče, v večjem obsegu razvite stroke v pošte:

1. skupina: manufakturni, trgovci s tekstilnimi izdelki, konfekcijo in modnim blagom.
2. skupina: trgovci s papirjem, knjigotrdici in umetniškimi izdelki.
3. skupina: trgovci z živili in živlenskimi potrebščinami.
4. skupina: trgovina z vinom in kisom ter špirituozi.
5. skupina: trgovci z galanterijo, z kratkim in norimberškim blagom.
6. skupina: trgovci z parfumerijskimi, kozmetičnimi, drobnimi in kemičnimi produkti.
7. skupina: banke in denarni zavodi.
8. skupina: zavarovalnice.
9. skupina: špedicijska in komisijska podjetja.
10. skupina: informacijskih, potovalnih, oglašnih podjetij in zasebnih posredovalnic.

Dalje pridejo kot posebne skupine še vpoštev skupina trgovcev z živino, posebna skupina trgovcev z deželniimi pridelki, skupina lesnih trgovcev, skupina trgovcev z surovinami in stavbenim materialom, instalacijskim in strojnim inventarjem ter opremo.

Najjačja bi bila vsekakor tretja skupina, kamor spadajo vsi trgovci s špecerijskim in kolonijalnim blagom, trgovski mlini, delikatesne trgovine, kramarstvo, branjstvo in trgovina z mešanim blagom, s sadjem, mlekom, jajci in mlečnimi izdelki.

Mlini so kot društvo organizirani v Mlinarski zvezi, katera se že dalje časa namrava preobnoviti po vrsti obratov v tri skupine in sicer v skupino malih mlinov na stolu, v skupno mlinov, ki melejo prot. plačilo in v skupino velikih trgovskih mlinov. Kot trgovska podjetja prdejo pravzaprav samo zadnji vpostev.

Branjevci in kramarji imajo v Mariboru svojo organizacijo in jo želijo tudi v Ljubljani.

Vinotrdci imajo društvo vinskih trgovcev v Sloveniji kot strokovno organizacijo, ki je nameravala zdajati svoj poseben list, ki bi prinašal tržna in carinarska poročila iz vseh vinorodnih držav, vendar dosedaj tega načrta se ni izvršila.

Ostale skupine imajo le pridobitne združbe ali trgovske organizacije, medtem ko je bilo strokovno gibanje zanemarjeno in se je dosedaj še vedno vse držalo kratkovidnega in starokopitnega načela, ko je vsak trgovec v drugem trgovcu iste stroke videl le konkurenta. S tem naziranjem je treba zlomiti in trgovske skupine sorodnih strok se morajo strniti v enote, da branijo in zastopajo svoje interese v sedanjem veličnem času. Le na ta način bo mogoče dobiti za vsako stroko in vprašanje eksperte, ki se bodo mogli udeležiti konferenc gospodarskega sveta in drugih strokovnih odborov v Beogradu.

Važna naloga strokovne grupacije je tudi v tem, da posreduje stike z inozemstvom in posreduje trgovska zastopstva, po kateri strani imamo z ozirom na bližino meje najlepše predpogoje. Ko bo izvršena strokovna grupacija obstoječih trgovskih strok, bo mnogo lažje dati inicijativo za izpopolnitev, za modernizacijo, približati se s strokovnim tiskom in časopisjem potrebam dneva in praktičnega življenja vsaki posamezni skupini, jo seznaniti s inozemskimi strokovnimi deli s knjižnico in časopisjem in jim tako dati sredstva praktičnega dela in izobrazbe, ki posebno starejši generaciji našega trgovstva v mnogem oziru primanjkuje.

Želimo, da bi Zveza gremijev našla pri svojem delu v najširših krogih razumevanje in podporo.

Odprava stanovanjske mizerije in industrijske krize pri nas in na Čehoslovaškem.

Čehoslovaška republika je predložila svojemu parlamentu zakonski predlog, ki ima namen odpomoči stanovanjski mizeriji. Da štiti domačo industrijo, vsebuje dotični zakonski predlog vrhu tega še davčne olajšave pri nabavi novih strojev. Predlog se glasi v izvlečku:

Osebe, ki so zavezane dohodniki in pa družbe, zavezane pridobniki, ki dokončajo na ozemlju Čehoslovaške republike v letu 1920 do 1922 kako novo stavbo, prezidavo ali dozidavo stanovanjskih poslopij, uživajo gotove davčne olajšave. Slednje obstoje v tem, da smejo odračunati od davčne podlage poleg dosedaj dovoljene amortizacije še do 50 odstotkov stavbenih stroškov, in sicer v največ 10 letnih obrokih, ki začnejo z onim davčnim letom, v katerem je bila stavba končana. Event. državne ali pa javne subvencije se seveda odračunajo od stavbenih stroškov. Predpogoj teh olajšav je uporaba poslopij, v večini stanovanjske svrhe in sicer skozi najmanj 10 let od končanja stavbe. V ta namen se vključi dotična obveza v korist države v zemljiško knjigo kot realno breme.

Podjetja, zavezana pridobniki, ki v letih 1920 do vključno 1922 napravijo, prizidajo, prezidajo ali pa dozidajo v ozemlju republike poslopja, namenjena obratovanju podjetij, ali pa zamenjajo v spodaj navedeni dobi nove stroje ali pa inventar, smejo odpisati poleg dosedaj dovoljenih odpisov, odgovarjajočih navadni rabi

še 35 odstotkov stavbenih stroškov in sicer v največ 10 letnih obrokih, računši z onim davčnim letom, ko je bila stavba končana. Stroške zamenj strojev v l. 1920 do vključno 1925 ali pa zamenj inventarja, nabavljenega pred 1920, se smatra za davčno odbiten izdatek tudi tedaj, ako presega nabavno vrednost zamenjanega inventarja (strojev).

Odbitna je tudi polovica zneskov, katere je uporabilo podjetje poleg navadnih odpisov v poslovnih tih 1920 do vključno 1925 za dotacijo samostojnih, v bilanci posebno izkazanih fondov za zamenj strojev in inventarja, nabavljenega pred l. 1920. V tem slučaju je podjetje zavezano, da verodostojno dokaže ceno, katero je plačalo v l. 1920—1925 za nove stroje oziroma inventar. Če se ni izvršila obnova strojev oziroma inventarja do konca l. 1925, se prevede dodatna obdoba neodplačenih dotacij obnovega fonda prejšnjih let. Ako se pa izvede zamenj strojev in inventarja do konca l. 1925, izkazana vsota stroškov za nove stroje in a inventar, pa znaša manj nego neodplačene dotacije obnovega fonda, se dodatno obdači razlika in sicer v razmerju letne dotacije k temu fondu. Obplačene dotacije obnovega fonda, katere se je uporabilo po izčrpanju neodplačenih dotacij radi zamenj strojev in inventarja do konca l. 1925, se izločijo naknadno iz davčne podlage prejšnjih let. Odpadajoči davčni znesek na pridobniki se odpiše.

Podjetja, katera so nabavila v l. 1920—1922 nove stroje oziroma inventar, smejo odpisati v 5 letih, računaje neposredno od nabave strojev (inventarja) davka prosto 20 odstotkov dokazane nabavne vrednosti in sicer poleg navadnih odpisov. Gorenje olajšave veljajo tudi za novo stavbo, prezidavo, dozidavo in nadzidavo poslopij, s katerimi se je v l. 1920—1922 vsaj pričelo, ako se delo redno nadaljuje. Določbe glede odpisa strojev veljajo tudi pri odmeri dohodnine za fizične osebe, ako slednje vodijo redne trgovske knjige.

To so glavne misli vlaunega predloga Čehoslovaške republike glede davčnih olajšav pri stanovanjskih ali pa industrijskih podjetjih, kakor tudi pri renovaciji ali pa pri nabavi novih strojev.

Nikdo ne more odreči temu predlogu obzirnost in velikopoteznost.

Mi bi predlagali, da bi se tudi naša vlada osvojila ta zakon. Gotovo je, da smo ravno v tem oziru žemarsikaj zamudili. Ker so sedaj gospodarsko silno važni časi, je nujno, da se čimprej kaj zgodi. Z dosedanjimi ukrepi se ne da ničesar narediti. Dobili smo sicer kopo narezo, ki pa efektivno ne učinkujejo. Kot zgled navajamo le uredbo o produkciji novih stanovanj itd. Dovčne olajšave so tako malenkostne, da o bistvenih davčnih ugodnostih poslopij, sezidanih na podlagi te uredbe, niti govora ne more biti. Saj se bo pobirala poleg 70 odstotnega ozi. 60 odstotnega drž. pribitka tudi še avtonomne doklade! Odpadel je torej le drž. davek, ki pa tudi tedaj, ako ne bi bilo zgoraj navedene uredbe, ne bi bil — vsaj za »davka prosta« leta — visok. Po našem mnenju je neiz-

ogibno potrebno, da se nove stavbe oprosti ne le državnega davka, ampak tudi državnih pribitkov in avtonomnin doklad.

A tudi zgoraj navedeni zakonski predlog Čehoslovaške republike je možno spopolniti. N. pr.: Podjetja, ki so si ustvarila v vojnih letih takozvane vojne rezerve v zmislu ces. naredbe z dne 11. 3. 1915, drž. zak. št. 60, smejo odloške te rezerve (davka prosto seveda) porabiti v stavbe, namenjene za olajšavo stanovanjske bede, oziroma v nabavo novih strojev, kot nadomestilo za stare, že izrabljene in vsled zahtev časa neporabljive stroje in za inventar.

V ta namen se smejo tudi porabiti — davka prosto — takozvane specialne rezerve, ako to dovoli občni zbor delničarjev, združnikov. Predvsem bi tu šlo za posebne rezerve, ki so preveč dotirane, in ki ne odgovarjajo sedanjim razmeram in potrebam. Delničarji bodo gotovo v to dovolili, ako je predvidno, da se rezervni zakladi ne bo moglo porabiti v take svrhe, v katere se jih je svoječasnó dotiralo.

Vprašanje prostega razvoja industrije je za Slovenijo življenjskega pomena. Radi tega upamo, da dobimo tudi mi podobne olajšave, kakor jih namerava izdati Čehoslovaška republika.

Potreba novih obrtov.

(Nadaljevanje.)

Razvoj mesarskih in prekajevalnih obrtov, ki ga je zelo želeli, je odvisen od modernih klavnic in hladilnic. Maribor je v tem oziru mnogo pred Ljubljano. Za naš izvoz so te obrti izrednega pomena, ker zgubi živa živina pri železniškem transportu do 1 petine teže in je torej po načelu racionalnega gospodarstva stremeti po izvozu mesnih izdelkov.

Obrt čiščenja črev, prepariranja in impregniranja je po mestih zastopana.

Za konzerviranje sadja, meda in sočivja se snujejo različna večja podjetja, izdelovanje konfiture in marmelade pa bodo najbrž prevzele pred nami sosedne pokrajine, Hrvaška in Bosna, enako sušenje sadja, sliv, ribne konzerve, sušenje rib, medtem ko se kavin surogat in otroška moka izdelujeta pri nas.

V mlekarstvu, ki je po večini združeno organizirano, moramo ugotoviti veliko stagnacijo, da ne rečemo naravnost propad. Ta je nastala deloma vsled vojne, deloma ker se je pri organiziranju mlekarne preveč forsiralo strankarsko podjetništvo, na škodo gospodarskim momentom. Radi tega bo treba tu nekake selekcije, da nastanejo mlekarne z velikimi okolišmi, ki bodo lahko racionalno obratovali. Za povzdigo našega sirarstva je odločno potreba večje akcije tudi od strani naše vlade.

Pivovarstvo se mora glede sladarstva še precej emancipirati. Za razvoj bi bilo želeli, da se onemogoči konkurenca graških pivovaren.

Zganjekuhar je pri nas primitivna domača obrt. Moderna tovarna alkohola iz žita in krompirja se snuje, in z njo v zvezi tudi druge industrije spiritoz, konjaka in likerjev, pridobivanje kvasa in droži. Kisarne, ki jih je 6, so v stanju kriti celo potrebo kisa. Izdelujejo po večini spiritoz kis.

Sodavičarstvu in mineralnim vreleem je predvsem škodovala trošarina in pomanjkanje izvoza. Kletarstvo dovolj ugodno napreduje, dasi se je pri izvozu borilo do nedavno z velikimi težavami.

Absolutno temeljite reforme je potrebno naše starokopitno gostilničarstvo in tu predvsem v krajih tujškega prometa. Gostilen je mnogo preveč in bi bilo, da se doseže kak napredek, treba njih število skrbno morda na eno tretjino, ker so itak pravzaprav le postranski posel imetnika. Gorskimi kraji in letovišči, ki jih frekventirajo tuje in letovičarji, morajo dobiti moderne in komfortnejše gostilne, le potem smemo računati s stalnim pritokom tujcev. In to bo treba s primernimi tečaji in razstavami doseči.

S tem prehajamo k kemičnim industrijam. Tu sem spada razen pridobivanja kemičnih masnih produktov, kakor je modra galica, Glauberjeva sol, umetna gnojila, itd., izdelovanje vseh najraznovrstnejših drogerijskih, farmacevtskih in medicinskih preparatov, spojin in zmesi, kemikalij, čistilnih sredstev, desinfekcijskih in higijenijskih ter dietetičnih izdelkov, ki se izdelujejo v različnih privatnih kemičnih laboratorijih in preskuševalnicah, katerih pri nas še nimamo. Sem spada razen kemične veleindustrije izdelovanje antiseptičnih sredstev galunovih izdelkov, sredstva za luženje, beljenje, likanje, sredstev za konzerviranje, strupov, sredstev za impregniranje, prašek za uničevanje mrčesa, fotografskih sredstev, izdelovanje obvez, izdelovanje zemeljskih, oljnatih, anilinskih, emajlnih in drugih kemičnih barv, tiskarske mase, izdelovanje svinčnikov, kred in pastelov, kremov in mazil, dalje naprave za destilacijo smole, izdelovanje terpentina, lakov in finišov, degrasa, glicarina in podobnih predmetov. Konečno spada pridobivanje eteričnih olj, pomad, parfumov in kozmetičnih ter toaletnih sredstev.

Imamo sicer skoro iz vsake skupine kak mal začetek, imamo svečarne, oljarne, izdelovanje galuna, umetnih gnojil, čistil, barv in drugih kemičnih produktov, vendar so to vse le skromni osnutki, katerim se mora pridružiti še na stotine kemičnih delavnic in podjetij.

Za pospeševanje kemičnih obrtov in industrij bi bilo dobro, da bi so osnovala pri tehnični srednji šoli kemična delavnica, kjer bi se praktično analizirale naše geološke sestavine in demonstriralo izdelavo in pridobivanje navadnih komercialnih predmetov. Za specialne stroške bi se pa poslalo na državne stroške nadarjene dijake v inozemstvo v prakso, v nemške tovarne kot delavce in jim nudilo potem kredite, da bi osnovali mala podjetja doma. Posebno važno bi bilo, da bi se tudi poljudna literatura teh strok širila in sicer v knjigah in listih, ki so med narodom najbolj razširjeni.

(Konec prihodnjic.)

Izvoz in uvoz.

Izvoz pšenice v Avstrijo. Lansko leto se je iz Jugoslavije izvozilo v Avstrijo 2774 vagonov pšenice in 2331 vagonov pšenične moke v vrednosti od 168 milijonov dinarjev. Avstrija je in ostane tudi v prihodnosti glavni kupec naših poljskih pridelkov.

Izvoz rumunskega lesa. Rumunski listi se v zadnjem času živahno pečajo z vprašanjem izvoza lesa ter trdijo, da je 40.000 vagonov lesa pripravljenega za izvoz in da je železniška direkcija napravila vse potrebne korake, da se ta izvoz v kratkem izvrši. Te vesti imajo tendenco vplivati na lesni trg in zadrževati večje kupčije, dokler se ne pojavi rumunski konkurent, kar pa še ne bo kmalu, ker transportne razmere niso take, da bi se izvoz izvršil v najkrajšem času.

Italijanska uprava priobčuje po mednarodnem uradu zaznamek predmetov, katerih uvoz v Italijo je v poštinih paketih od 1. marca t. l. dovoljen, a samo s posebnim dovoljenjem finančnega ministrstva. Italijanska uprava pripominja tudi, da bo vračala pakete, ki bodo prihajali po 28. februarju, če bodo v njih predmeti, naštetih v tem seznamu, a ne bodo imeli takega dovoljenja. Naznanjamo to uradom in jim naročamo, da ta zaznamek obesijo na takem kraju, da bodo pošiljatelji paketov v Italijo izvedeli o tej prepovedi.

Zaznamek predmetov, ki se smejo pošiljati v paketih v Italijo, če imajo posebno dovoljenje finančnega ministrstva: Kava in pridelki, sladkor, tobak v listih, tobak, prirejen za osebno uporabo, preko 4 kg, saharin, igralne karte, konjak in likerji, čaj, dišave (parfumi), izdelki in nakit iz zlata, izdelki in nakit iz srebra, dragulji, razen tistih, ki so za industrijsko uporabo, stekleni izdelki, politirani, gravirani, okrašeni, posrebreni, perje za okras, prenarejeno in neprenarejeno, predelani lasje, fino drobno blago, igrače tudi lesene,

pahljače, opremljeni ženski klobuki, umetno cvetje, čipke, til in tkanine iz lanu, bombaža, volne in svile, leseno drobno blago, izdelki iz papirja in kartona, puške, samokresi in revolverji, izdelki iz koral, biserov, želve, rogov in parkljev, navadni drobni izdelki, tudi empresionirani kinematografski filmi.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Člani komisije za sklepanje trgovske pogodbe z Italijo. Komisija, ki bo sklepala trgovsko pogodbo z Italijo, je sestavljena sledeče: dr. Mihajlo Popović, bivši minister financ, dr. Ante Trumbić in dr. Milan Todorović, načelnik ministrstva za trgov. in industrijo.

Trgovska pogodba med Italijo in Čehoslovaško je bila podpisana 24. marca t. l. Pogodba ostane v veljavi do 31. decembra 1925, oziroma se podaljša sama, če jo država ne odpove.

Naš les na francoskem tržišču. Naše poslaništvo v Parizu poroča, da francoski trgovci ne sprejemajo ponudb, ki prihajajo za ameriški les, temveč, da se zanimajo za naše ponudbe, ker ameriško blago radi previsokega tečaja dolarja in slabše kakovosti ne more konkurirati z našim.

Trgovska konferenca v Skoplju. V Skoplju se je vršila velika trgovska konferenca delegatov trgovskih združenj iz Južne Srbije. Stirinajest mest je poslalo na konferenco svoje delegate, ki so zahtevali osnove samostojne trgovsko-industrijske zbornice, svobodno trgovino in večje število vagonov, ki bi vozili iz severne Srbije v Skopje.

Trgovina z zlatom. Zagrebška pokrajinska vlada je vložila pri centralni vladi protest proti svobodni trgovini z zlatom. Istočasno so prosile tudi vse gospodarske institucije, da se omeji izvoz zlata.

Tržne razmere v Čehoslovaški. Država odkupuje žito od poljedelcev po normirani ceni č. K 190—200 ter ga zopet prodaja konsumentom po nizki ceni. Ravnotako uvažata država sama žito in moko iz inozemstva. Čehoslovaška uvozi letno približno 50.000 vagonov moke. Skoro cela količina se uvozi iz Amerike in le neznaten del iz naše kraljevine in iz drugih balkanskih držav. Računa se, da je mogoče izdržati z rezervami, ki se nahajajo sedaj v zemlji, do konca meseca marca. Za bodoče mesece se računa izključno le z moko, ki se bo šele uvozila. V to svrhu se vrše pogajanja v Londonu za nabavo 15 tisoč vagonov moke kitajskega izvora in v Holandiji za nabavo 2000 vagonov. Pogajanja potekajo zelo ugodno in je upati, da končajo z ugodnim rezultatom. Ta moka bi se plačala iz posojila, o katerem se vodijo paralelno pogajanja na Angleškem. Pšenica se zadnji čas ne uvažata, ker bolj konvenca uvoz moke, za katero se plačuje cena č. K 7.60 za 1 kg franko Dječini na Labi. Toda niti teh 17.000 vagonov ne bo zadostovalo potrebam do bodočih žetev. Raditega bi se mogla plasirati do pol leta na češkem trgu naša moka, zlasti dokler je naša valuta slaba in se jača tendenca porasti cen na svetovnem trgu. Koruza se v Čehoslovaški zelo malo konzumira. Za ljudsko hrano se rabi edino v Prikrpatski Rusiji in na malem delu Slovaške. Drugače se konzumira za prehrano živine in v produkciji špirita; zlasti tvornice v Slovaški izdelujejo špirit iz koruze. Ker koruza uspeva samo v nekaterih krajih Slovaške, se mora večinoma uvažati iz inozemstva. Ministrstvo prehrane je kupilo za prehrano prebivalstva v Prikrpatski Rusiji gotovo količino koruze v naši kraljevini, Bolgariji in Rumuniji. Po poročilih stane koruza zadnji čas č. K 3.30 en kilogram loko Bratislava. Tudi defektna koruza mogla bi se uspešno plasirati. Uvoz sljiv in češpljeve meze v Čehoslovaško ni dovoljen, ker so domači nasadi dobro obrodili in so potrebe krite. Češplje in meza so predmeti proste trgovine. Na praškem trgu je cena suhih sljiv č. K 750—800 za 100 kilogramov. Cena mezgi iz domačih tvornic marmelade je K 12.60 in 11.40 za 1 kg oslajene ali neoslajene. Mast se kupuje največ v holandskih pristaniščih od holandskih komisijonarjev, a je ameriške provenijence. Uvoz masti se

dovoljuje od časa do časa v kontingentih. Cena ameriške masti je č. K 440 za 1 kg. Meza se izdeluje iz domačih češpljev in razen navadne meze se producira mnogo marmelade. Bel fižol se malo konzumira in ministrstvo prehrane mu je določilo ceno č. K 4.50 za 1 kg. Jajca se sploh ne uvažajo iz inozemstva in se prodajajo sveža po čeh. K 1.40 in konzervirana po č. K 1.10 komad. Konoplja ni predmet proste trgovine in vladna naredba z dne 17. septembra 1920 ji določa sledeče cene za 100 kg: I. vrsta č. K 700.—, najmanj č. K 550.—, II. vrsta č. K 500.—, najmanj č. K 370.—, III. vrsta č. K 850.—, najmanj č. K 180.—. Ako je čiščenje slabo, se cena znižuje po relaciji teže in čistote. Cena konopljenega semena je č. K 415.— za 100 kg.

Nepričakovan padec cene paprike. Madžarski pridelovalci in trgovci paprike trpe radi nepričakovano hitrega padca cen paprike velike škode. Še pred nekaj dnevi se je paprika I. vrste prodajala po 200—210 kron po kg, danes pa stane ista paprika le še 120 do 130 kron; Jugoslavija, Italija, Amerika, Angleška so namreč prenehale uvažati ogrsko papriko, uvoz v Nemčijo je prepovedan, za uvoz v Avstrijo se plačuje uvozna carina 80 kron po kg, Čehoslovaška ima sama neprodano papriko, poleg tega pa konkurira z madžarsko papriko še španska, ki je boljja in cenejša.

Rusko-francoska trgovina. Pokazal se je pričetek rusko-francoske trgovine. V Parizu se je namreč osnovala družba za obnovo trgovskih zvez med Francijo in Rusijo, kateri predseduje senator Noulens. Blago pojde čez Poljsko.

Industrija.

Tvornica igrač v Ljubljani. Pred nedolгим časom ustanovila se je v Ljubljani tvornica igrač »Progres«, ki je pričela sedaj v polnem obsegu s svojim obratom. Ker se je dosedaj uvažalo igrače za drag denar iz inozemstva, moramo ta novi pokret v naši industriji z veseljem pozdraviti, tem bolj, ker se nahaja podjetje v strogo narodnih rokah. Da so v tvornici zaposlene res strokovnjaške moči, je najbolje razvidno iz izloženih oken pisarne podjetja v Volfovi ulici. Tu razložene igrače se zamorejo meriti v vsakem oziru z inozemskimi, nekaj čisto novega pa so krasne igrače-živali iz naravne kožuhovine. Podjetju želimo v vsakem oziru uspeh.

Razstrelivo. Uprava praharne v Kamniku objavlja: Praharna v Kamniku je pričela izdelovati vse vrste dinamona. Konsumenti morejo dobiti vsako količino za staro ceno 13 dinarjev za kilogram. Nova cena se določi kasneje. Nakup odobri dravska divizija, prejem in plačilo pa se vrši v vojnem skladišču dravske divizije na Ljubljanskem polju v Ljubljani.

Pogorela je v četrtki tovarna vžigalic v Rušah, ki je bila last gg. Vošnjaka, Pogačnika in Glaserja. Zgoreli so vsi trakti, pisarne, skladišča, stroji itd.

Kriza v celjski cinkarni je dovela cinkarno tako daleč, da je morala omejiti svoj obrat. Govori se, da bo morala tudi Westenova tvornica omejiti obrat, ker leže v tvornici velike zaloge neprodanega blaga.

Razmere naše industrije cementa v Zidanem mostu. Pred nekaj tedni smo razpravljali o ostri krizi, v kateri se je nahajala tovarna cementa v Zidanem mostu radi pomanjkanja kos. premoga. Razume se naše veselje, ko smo dobili poročilo, da je tovarna začela dobivati toliko premoga, da zamore izdelavati že 4 vagona portland-cementa dnevno. Delalo se je pridno z največjim zaupanjem v lepšo prihodnost, sedaj pa leži 110 vagonov cementa v raznih skladiščih, ker Južna železnica tovarni ne more dati na razpolago dnevno 5 praznih vagonov. Stavbena sezona je tu, popraševanje po cementu je ogromno, cement pa leži v tvornici radi pomanjkanja vagonov. Če te strašne razmere ne bodo prenehale in, če se bodo za preke naše industrije odstranjale ena za drugo, se naša industrija ne bo z lepa povzdignila.

»Sardinac«, delniška družba, Jugoslovska industrijska in Zadržna banka v Splitu sta kupili tvornice sardin v naših primorskih krajih, ki so bile

last peštanske Anglobanke. Tvornice bodo preosnovane v delniško družbo »Sardina«. Delnice po 200 K.

»Slavija«, petrolejska družba. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo osnove petrolejske družbe »Slavije« s sedežem v Beogradu. Glavnica znaša 2 milijona dinarjev.

Premogovnik v Mostaru, v katerem dela 370 rudarjev, daje dnevno 14—20 vagonov premoga. Sloj ima visino 15 metrov.

Naše železo. Nastopil je skrajni čas, da se produktivne cene našemu železu znižajo, sicer bo naša železna industrija popolnoma uničena. Nemško železo, ki pride v našo državo, stane 700 kron po 100 kg, medtem ko znašajo pri nas produktivni stroški za palično železo po 100 kg 1000 kron. Le slabim prometnim razmeram se moramo zahvaliti, da se pod takimi pogoji naša železna industrija še drži, pomisliti pa moramo, da se promet z dne do dne zboljšuje in da se nevarnost najostreje krize hitro bliža. Država bo morala pomagati, da se produktivni stroški pri nas znižajo, če ne ne bomo nikdar zmogli konkurence.

Angleško železo. Produkcija železa v Angliji letos znatno nazaduje. V mesecu februarju je znašala produkcija železa 399.500 ton manj kakor meseca decembra lanskega leta, meseca januarja pa 219.500 manj kakor je znašala konec leta 1920. Radi belgijske konkurence se je uvoz železnih izdelkov zvišal skoro na trikratno količino, izvoz pa znižal za eno tretjino.

Denarstvo.

Bančni zavodi v Ljubljani poslujejo izza 1. aprila 1921 za stranke od pol desetih do pol trinajstih.

Nežigosane novčnice po 1000 K. Generalni inspektorat ministrstva za finance objavlja, da so vesti, ki so se razširjale v zadnjem času glede naknadne zamenjave nežigosanih 1000 kronskih novčanic, izmišljene in neresnične. Ministrstvo ni izdalo nikakih odredb, na podlagi katerih bi se moglo vršiti zamenjavanje navedenih novčanic.

Izplačilo akreditivov. Ministrstvo za trgovino je odredilo sledeče: 1. da se ne sme izvršiti izplačilo na akreditiv, ki se nanašajo na likvidacijo kompenzacijske trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo; 2. da mora vse neizplačane akreditive potrditi Jadranska banka v Ljubljani ali njene podružnice ali Warenverkehrsbureau na Dunaju, da se potem po medsebojnem sporazumu morejo stornirati.

Tiskanje novih novčanic po 25 par v Novem Sadu. Generalni inspektorat ministrstva za finance Slavko M. Petrovič je oddal nove novčnice po 25 par v tisk umetniškemu zavodu »Grafika« v Novem Sadu.

Razpis novega posojila Narodne banke. Ministrski svet je razpravljal o novem aranžmaju med Narodno banko in ministrstvom za finance. Banka bo razpisala novo emisijo in dovolila vplačila v srebru tako, da se bo za 20 dinarjev v zlatu plačalo 80 dinarjev v srebru. O izmeni zakona o Narodni banki bo končno sklepal ministrski svet na posebni seji.

K proračunu za l. 1921-22. Iz Beograda se poroča, da se bo znižal proračun za l. 1921-22 na pet milijard dinarjev.

Nova agrarna banka. Uredbo o agrarni banki, ki se snuje s kapitalom 100 milijonov dinarjev, je regent podpisal.

Promet novčanic naše državne Narodne banke se je od 8. do 15. t. m. zvišal le za 125.325 dinarjev. 15. t. m. je znašal promet 3.452.546.750 din.

Skupni obči dohodki v našem novem proračunu se navajajo s sledečo številko: 1.022.801.000 din. Od tega odpade na carino in carinske takse: 402.350.000 din., na trošarino: 129 milijonov 840 tisoč din., na ajžo in odstotke od carinarne in trošarine: 90 milijonov din., na davek na poslovni obrat: 400 milijonov din., na pomorsko upravo: 611.000 din.

Čehoslovaški 5000 kronski bankovci z datumom od 15. aprila 1921 prenehajo biti zakonito plačilno sredstvo in se odtegnejo iz prometa s 15. aprilom t. l. Od tega dne pa do 31. januarja 1923 jih izmenjava samo bančni urad pri finančnem ministertvu.

Zakaj se dviga tečaj madžarske krone? Da je tečaj madžarske krone poskočil zadnje dni na vseh borzih naglo in nepričakovano tako, da je dosegla 1 K vrednost naših 40 vinarjev, je vzrok ta, da je madžarski vladi dovoljen kredit 150 milijonov švicarskih frankov za zboljšanje valute.

Saniranje avstrijskih financ. Na obeh sejah Zveze Narodov se je razpravljalo o pomoči, ki naj se da Avstriji. Zavezniki so sklenili, da bodo stavili nekaj pogojev, da olajšajo sanacijo vladajočih razmer v Avstriji. Zmanjšati se mora, na primer, število uradnikov, upeljati se mora svobodna trgovina, obnoviti se morajo trgovske zveze z vsemi bližnjimi državami itd. Optimisti pravijo, da bi se z dobro voljo zaveznikov mogle zboljšati finančne razmere že v teku parih tednov.

Carina.

Uvozna carinska tarifa. Iz Beograda se poroča, da je reguliranje uvozne carinske tarife končano in da bo v kratkem objavljena. Posebno pozornost obrača nova tarifa na železno industrijo. Uvoz papirja bo carine prost.

Olajšave pri izvozu in uvozu na Češkem. Carinski uradi so dobili od urada za zunanjo trgovino naročilo, da propuste brez posebnega izvoznega ali uvoznega dovoljenja manjšo množino blaga, katero ima potujoče občinstvo na poti v tujino s seboj, ako se iz množine in kakovosti blaga ter po poklicu osebe razvidi, da blago ni namenjeno za prodajo.

Promet.

Rezerva premoga. Minister za promet je odredil, da se spopolni rezerva premoga na železnicah, ker se bo promet s 1. majem znatno povečal.

Pogajanja glede izposojevanja vagonov. V svrhu zboljšanja prometa se je začelo ministrstvo za promet pogajati z zunanjimi tvrdkami glede izposojevanja vagonov.

Proga Užice—Višegrad—Jadran. Ministrstvo za promet je določilo komisijo, ki naj pregleda teren, izdela načrte in predloži proračun za progo Užice—Višegrad—Jadran.

Avtobus v Osijeku. V Osijeku hočejo vpeljati mesto konjskega tramvaja avtobus. Cene za vožnjo bi ostale današnje. V to svrhu bi bila potrebna investicija od 5 milijonov kron.

Avtomobilni promet v Macedoniji in Stari Srbiji je vpeljalo okrog 60 ruskih inženjerjev. V nekaterih krajih funkcionira promet prav dobro, kar je glede na slabe razmere v naših južnih krajih zelo razveseljivo.

Zvišani železniški tarifi v Nemčiji. Železniški tarifi v Nemčiji se zvišajo s 1. aprilom za 50—85 odstotkov.

Kmetijstvo.

Zimska setev. Hrvatski poljedelci poročajo, da se letos ne more pričakovati dobre žetve. Poljske miši so napravile že dosedaj veliko škodo. Ker ni bilo ne snega, ne dežja, vreme pa toplo, se je zemlja posušila tako, da je obdelavanje in oranje težko.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Uverjenje o izvoru blaga. Konzulat Velike Britanije v Zagrebu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da blago, ki dospe v Veliko Britanijo dne 1. aprila in nadalje mora biti opremljeno s potrdilom o izvoru (poreklu) blaga. Ta predpis se ne tiče blaga, ki je bilo naročeno pred 8. marcem in ki prispe pred 15. aprilom v Veliko Britanijo. Navedena potrdila bo izdajal omenjeni konzulat, ako se predlože zadostni dokazi o poreklu (izvoru). (Štev. 2864.)

Iz naših organizacij.

83. redni občni zbor trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani. 31. marca t. l. ob pol 8. uri zvečer se je vršil v sejni dvorani mestnega magistrata 83. redni občni zbor trg. bolniškega in podpornega društva v Ljubljani. G. ravnatelj Lilleg je pozdravil navzoče člane, se spomnil v teku preteklega leta umrlih članov in prosil g. tajnika Volkla za poročilo. G. tajnik je poročal o obračunu, ki izkazuje 65.127 K 90 v dohodkov, 101.880 K

45 v izdatkov, torej 36.742 K 55 v prihodkih, ki je nastal radi vedno naraščajoče draginje. G. skof je konstatiral redno in lepo vedenje knjig. Trije izstopivši člani odbora so bili enoglasno zopet voljeni v odbor. Ko so bile od g. ravn. Lillega predlagane podpore članom enoglasno sprejete, se je ravnatelj zahvalil navzočim za prisostvovanje in zaključil zbor.

Velik trgovski shod v Mariboru. Trgovci, kateri nameravajo udeležiti dne 17. aprila t. l. v Mariboru se vršega trgovskega shoda, prosimo, da takoj naznanijo trgovskemu gremiju v Mariboru, da se še pravočasno morejo preskrbeti prenočišča.

Dobava, prodaja.

Javna dražba lesa. Gozdarski odsek deželne vlade v Sarajevu bo dne 9. aprila 1921 ob 10. uri dopoldne potom ustmene in pismene javne ponudbe prodal prionžno 7000 kubičnih metrov mehkega lesa na panju, od vetra polomljenega. Izključna cena znaša 20 (dvajset) kron za kubični meter ne glede na kakovost blaga in na to, da se sme izrabiti samo do 13 cm. Kavcija znaša, in sicer za pripadnike države SHS 10 odstotkov, to je 14.000 K, za druge pa 20 odstotkov, to je 28.000 K. Pismene ponudbe s kavcijo vred morajo dospeti zapечатene najkasneje do 9. aprila 1921 9. ure dopoldne na naslov: »Šumarski odsek zem. vlade v Sarajevu. Ponudbeni in prodajni pogoji so pri navedenem odsjeku (vrata 88) med uradnimi urami na vpogled. Prodajni razpis pa se more vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. (Št. 2791.)

Javna prodaja lesa. Gozdarski odsek deželne vlade v Sarajevu bo dne 11. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne prodal potom ustmene in pismene javne dražbe: 1. Približno 30.000 kubičnih metrov bukovega tehničnega lesa in drv za kurjavo in to od ležečih in stoječih debel, merjeno in obračunano do debelosti 7 cm na tankem koncu. 2. Približno 400 kubičnih metrov borovin debel (koristnih in pa za kurjavo), merjeno do debelosti 7 cm na tankem koncu. Izključna cena znaša za bukov les (tehnični in za kurjavo) 47 K za kubični meter; za borov les (tehnični in za kurjavo) 115.20 K za kubični meter. Pred dražbo je položiti kavcijo v znesku 141.000 K za bukov les, in 4608 K za borov les. Tuji morajo položiti kavcijo v dvakratni višini. Les leži na panju in se more pregledati po predloži prijavi pri gozdni upravi. Le one pismene ponudbe se bodo vpoštevale, ki bodo dospele najkasneje do 10. ure dopoldne dražbenega dne. Zapečateni ponudbe morajo imeti na ovitku označbo: »Ponudba na 30.000 kubičnih metrov bukovog koristnog i ogrjevnog drveća i 400 kubičnih metrov borovog koristnog i ogrjevnog drveća (od ležika i oštećenih stabala) šumske uprave v Varesu. Prodajni razpis se more vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. (Št. 2792.)

Dražba raznega blaga se bo vršila dne 6. t. m. na postaji zagrebškega državnega kolodvora. Prodajalo se bo: knjige, obleke, železne predmete, sode, kovčge, moko, kolomaz, vžgalice, pohištvo, predmete iz porcelana, slike, modro galico, olje, deske in druge predmete. Natančnejše podatke da zagrebška trgovska in obrtniška zbornica v sobi št. 7 med 11. in 12. uro.

Nabava drv. Intendantstvo Donavske Divizijske oblasti naznanja, da se bodo vršile za nabavo drv, potrebnih za l. 1921-22 sledeče ofertne licitacije: 1. Za beograjski garnizon v pisarni intendature iste komande 16. aprila 1921: 15.000 kubičnih metrov drv. 2. Za zemunski garnizon v pisarni komande mesta 18. aprila t. l. 4969 kubičnih metrov; 3. za garnizon v Vrhu v pisarni 4. kaval. polka v Vrhu 22. aprila 3206 kubičnih metrov; 4. za palanački garnizon v pisarni 5. kaval. polka 23. aprila 2634 kubičnih metrov drv; 5. za smederevski garnizon v pisarni komande mesta v Smederevu 25. aprila t. l. 682 kubičnih metrov drv; 6. za rumski garnizon v pisarni 36. rumske polk. okr. kom. 26. aprila t. l. 540 kubičnih metrov; 7. za pančevski garnizon 30. aprila t. l. v pisarni Pančevske okr. polk. kom. 4013 kubičnih metrov drv. Po-

nudbe do 11. ure določenega dne, kolokovane z 10 din. Kavcija 10 odstotkov. Pogoje se zamore zvedeti pri navedenih komandah, kamor se pošiljajo tudi ponudbe.

Razno.

Vabilo na prvi redni občni zbor konzorcija »Trgovskega Lista«, ki bo v petek, dne 15. aprila 1921 ob 2. uri popoldne v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. — Predsedstvo Konzorcija za izdajanje »Trgovskega Lista«. Šarabon I. r., predsednik. — Dnevni red: 1. Pozdrav predsedstva. 2. Poročilo upravitelja. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Predlog za preosnovo konzorcija v delniško družbo. 6. Citanje pravil nameravane delniške družbe. 7. Volitev članov upravnega sveta in dveh preglednikov. 8. Slučajnosti.

Izlet celjske obrtno-nadaljevalne šole. Celjska obrtno-nadaljevalna šola priredi 4. t. m. za svoje učence poučni izlet v Ljubljano, za katerega se je prijavilo 40 učencev.

Odredba o ribolovu. Komisija, ki je pripravljala odredbo o ribolovu, je svoje delo končala in predložila elaborat ministrstvu za poljedelstvo. Odredba odstranjuje fevdalne pravice na ribolov in daje eksploatacijo v državne roke. Manjša jezera se prepuščajo v izkoriščanje občinam, v katerih leže. Majhne reke in potoki se prepuščajo v izkoriščanje lastnikom. Občine pri morju dobe pravico svobodnega ribolova eno angleško miljo od obale, dočim ostalo morje pripada državi.

Odsek za tujski promet je osnovan v ministrstvu za trgovino in industrijo. Za šefa je imenovan dr. Žižek.

Oddaja molznih krav itd. ukinjena. Poslaniška konferenca v Parizu je sicer določila senžermenske mirovne pogodbe, glasom katere bi morala Avstrija oddati gotovo število molznih krav itd.

Živina iz Nemčije. Naša država dobi od Nemčije 9600 konj, 17.000 goveje živine in 57.000 ovec kot vojno odškodnino. Ministrski svet je odredil, da se vsi konji, katere bo Nemčija poslala v Niš in Dobričevo koncentrirajo v teh mestih, odkoder se bodo razdelili po naši državi.

Svila zgorela. V Sanghaju na Kitajskem je zgorelo za 6 milijonov dolarjev svile, ki je bila pripravljena za izvoz.

RAZGLAS. XIII. redni občni zbor Kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske se vrši dne 11. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v hranilični posvetovalnici s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje zapisnika o XII. rednem občnem zboru. 2. Odborovo poročilo o društvenem delovanju v l. 1920. 3. Poročilo računsko-pregledovalne komisije o računskem zaključku za dvanajsto poslovno dobo. 4. Določitev števila odbornikov in njih namestnikov ter volitev teh upravnih organov. 5. Volitev članov računsko-pregledovalne komisije in njih namestnika. 6. Sprememba pravil. 7. Raznoterosti.

Tržna poročila.

Trg.

Novi Sad. Goveje meso I. vrste 32 K, II. 28 do 30 K po 1 kg, teleče meso 32 do 34 K, jagetina 44—46 K, svinjsko meso 33 do 36 K, mast 48 K, par piščancev 30 do 40 K, kokoš 90 do 120 K, gos 190 do 200 K, rabe 36 do 38 K po kg, ščuka 20 do 30 K, mleko 6 K liter, fižol 8 K, krompir 3 krona, mak 28 K.

Dunaj. 12. marca do 19. marca. Žita, pšenica: naša se ne uvozi, ker se ne splača. Oves: naše blago 530 do 535 j. K po 1 kg, franko Dunaj. Ječmen: naš, 6 do 610 j. K po 1 kg, franko Dunaj. Koruza: večjih količin se ne kupuje, ker je za potrebo zadosti. Naša koruza se kupuje v mali količini ter se plačuje po 510 do 520 j. K po 1 kg, franko Dunaj. Fižol se v teku zgoraj navedenih dni ni kupoval. Moka, pšenica: ameriška 0 se plačuje po 75 a. K po kg, franko Dunaj. Naša moka se sedaj ne uvaža, ker se ne izplača. Živina, zaklane svinje: cele, debele 230 do 526 a. K po 1 kg. Svinjsko meso: naše, 288 do 350 a. K po 1 kg, drob 215 do 260 a. K po 1 kg. Goveje meso: sveže meso, 220 do 258 a. K

po 1 kg. Teleta zaklana, cela 228 do 244 a. K po 1 kg. Telečje meso: 230 do 240 a. K po 1 kg. Ovce zaklana, cele 132 do 156 a. K po 1 kg. Ovčje meso: 120 do 126 a. K po 1 kg. Kožje meso: 124 do 170 a. K po 1 kg. Slanina, sveža: 250 do 260 a. K po 1 kg. Soljena do 220 a. K po 1 kg. Mast: avstrijska 280 do 300 a. K po 1 kg, ameriška 250 do 255 a. K po 1 kg. Suho meso se plačuje po 240 do 290 a. K po 1 kg. Kože, goveje: do 160 a. K po 1 kg. Perutnina: gosi, cele na drobno 258 do 300 a. K po 1 kg. Kokoši: cele na drobno 290 do 360 a. K po 1 kg. Jajca: naša, sveža do 17.900 a. K 1 zaboj. Sir: danski, trdi do 210 a. K po 1 kg, češki, mehki 85 do 90 a. K po 1 kg.

Specijalno blago.

Zagreb. Kava -Portorico 1. kg. po K 88, Santos K 60, Biser K 76, Guatamala zelena K 66, Rio K 52, žgana K 80. Frankova kava K 22, sladkor v kockah K 52, kristalni K 47, Kandi sladkor K 85, riž 1. vrste K 22, II. vrste K 17, ječmenova kaša K 11, moka 0 K 16.50, št. 2 K 15.50, št. 6 K 13, čaj Peccorange K 90, poper beli K 45, stolčeni K 80, mak K 27, vanilja najfinjša K 760, vanilin sladkor K 150, lavorov list K 16, poprika sladka K 100, polsladka K 88, dateljni K 45, rozini K 55, gumi arabik. K 80, dalmatinsko smokve K 24, mandelni K 85, lešniki K 90, suhe slive K 19, pekmez K 18, marmelada K 48, bomboni fini, mešani K 68. Milo Arrow, amerik. kom. 10.50, Harris angl. 15, Sokol kg 30, stear. sveče kg K 64, parafin 50, olje fino K 66, kis 80 % K 80, grenka sol K 10, vinska kislina K 300, modra galica 98 % K 24, zelena galica K 10, kreda K 30, kolofonija K 35, želatina K 440, petrolej po K 23, borax K 60, karbid K 13.

Poljski pridelki

Vukovar, 29. marca t. l. Popraševanje žitavno. Pšenica 1030—1040 K, koruza 435 do 440 K, oves 365—370 K. Ker je suša, obstoja bojazen radi pšenice.

Sombor, 29. marca t. l. Pšenico kupujejo domači mlinci, ki prodajo mnogo moke. Pšenica se plačuje po 1000 do 1010 K, koruza se prodaja po 400 do 420 K v vagone, po 430 do 550 K na vlačilni brod. Oves se plačuje po 360 do 370 K. Tendence čvrsta.

Drva in les.

Iz čehoslovaškega tržišča lesa. Pr. mesec so se plačevale sledeče cene: Za žagan jelov, smrekov in borov les 650—800 č. K po m³, za bukov les 700—900 č. K, za hrastov 1200 do 1800 č. K, jasenov 1400 do 1700 č. K, orehov 2500—3000 č. K.

Vino.

Novi Sad. Belo I. vrste 25 do 30, črno 36—40, žganje 60—120.

Kovine.

Berlin. Baker 1275—1425 M, ru-deča medna pilovnica 475—525 M, cink 250—280, novi cinkovi odpadki 330 do 400, svinec 310 do 360, aluminijevi odpadki 1500—1700 po 100 kg.

Zagrebska blagovna borza dne 29. marca. Koruza navadna parit. Zagreb 465, koruza okrogla parit. Zagreb 475, koruza cinkvanti parit. Zagreb 570, pisan fižol franko vagon Gruz 650. Lucerna italijan. ka plombirana parit. Slovenija 4900, suhe slive 95—100 kilogr. parit. Zagreb 1100 kron, bukov ogle 17.000, orehi franko sremska postaja 1200, svinjska mast I. vrste 4350, soda krist. postaja Zagreb 620. Krzno kune komad 720—750, krzno lisice komad 250—300, krzno vidre komad 800 do 1000, krzno srne komad 20—30, zajčje krzno 15—18.

Borza.

29. marca.

Zagreb, devize: Berlin 230 do 230.50, Bukarešt 190, Milan 570 do 575, London 557 do 565, Newyork kabel 143.25 do 144.25, ček 142 do 143.50, Praga 189.50 do 190, Švica 2425 do 2460, Dunaj 23 do 25, Pariz 990 do 1020. Valute: dolar 121 do 121.50, levi 160 do 163, rublji 65 do 75, češke krone 181, franki 970 do 990, napoleon-dori 472 do 477, marke 224 do 226, lire 553 do 555, avstrijske krone 21 do 21.50.

Beograd, valute: dolar 35.10 do 35.25, funti 137 do 139, franki 245 do 247, lire 139 do 140, levi 49 do 49.50, levi 42.50 do 43, marke 57 do 57.25, češke krone 46.25 do 46.75, napoleon-dori 118 do 119.50, drahme 270 do 275, 30. marca.

Zagreb. Današnja borza je bila jako mrtva. Zahtevala se je le Zagrebska eskomptna banka. Devize: Berlin 228 do 229.50, Bukarešt 199, Milan 574 do 575, London 565 do 569, Newyork 142 do 143, Praga 189 do 190, Švica 2450, Dunaj 20.45—20.50, Pariz 992—1000. Valute: dolar 139.50—140.25, avstrijske krone 21 do 22.50, levi 160, češke krone 182 do 187, franki 950 do 980, napoleon-dori 472 do 477, marke 222 do 224, levi 194 do 196, lire 557 do 560. Blagovna borza: koruza Zagreb 460, ječmena kaša Zagreb 950, laneno seme Zagreb 1200, modra galica avstrijska, ocarinjena Zagreb 1825, octova kislina 80 odst. Zagreb 7500.

Dunaj, devize: Berlin 1107 do 1103, Budimpešta 209 do 211, London 2755 do 2775, Milan 2840 do 2860, Newyork 707 do 711, Praga 900—906, Beograd 1890 do 1910, Zagreb 473 do 477. — Valute: marke 1107—1113, franc. franki 4840 do 4880, švic. franki 12.150 do 12.200, ogrske krone 205 do 207, lire 2825 do 2845, funti 2740 do 2760, dolarji 702 do 706, dinarji 188 do 1901, čehoslovaške krone 899.50 do 905.50.

Avstr. krona renta	98.50
„ majska renta	99
Ogrska krona renta	255
V. avstr. vojno posojilo	78.50
Turske srečke	3986
Avstr. kred. zav. za trg. in ind.	1930
Anglobanka	2002
Bankverein	1358
Länderbank	3200
Avstro-Ogrska banka	4980
Bosanska zemaljska banka	1770
Živnostenska banka	3795
Državne železnice	5478
Lombard	3601
Alpine-Montan	7840
Praška železna industrija	14700
Trboveljska premogokopna	5930
Leykam, papirnica	11495
Kranjska železna industrija	9770
Zenica-železo	10350

31. marca.

Zagreb, devize: Berlin 229 do 230, Bukarešt 195 do 200, Milan 585 do 588, London izplačilo 565 do 568, ček 565, Pariz 995 do 1005, Praga 189 do 190, Švica 2470 do 2490, Dunaj 21 do 21.20, New-York kabel 143.50 do 144.25, ček 142 do 143. Valute: dolar 139 do 140, avstrijske krone 22 do 23, levi 165, rublji 60 do 75, češke krone 185, franki 980, napoleon-dori 474 do 476, marke 227 do 230, levi 195 do 196, lire 565 do 570. Blagovna borza: pšenica 74 do 75 kg 3 odst. primesi franko skladišče Zagreb 1060, oves franko Postojna 560, franko postaja Špilje 560, koruza franko Zagreb 450, pšenični otrobi franko Zagreb brutto za netto 345, pisan fižol franko skladišče Zagreb 520, franko Postojna 550.

denar blago

Ljubljanska kreditna banka 930 950
Jadranska banka „ 1950 2000
Slovenska eskomptna banka 630

Beograd, valute: dolar 35 do 35.20, funti 138 do 140, franki 246 do 247, lire 141 do 143, drahme 270 do 280, levi 49 do 49.25, levi 42.50 do 43.50, marke 56.50 do 57, napoleon-dori 119 do 120, avstrijske krone 5.60 do 5.70. Devize: London 141 do 143, Pariz 250 do 251, Zeneva 618 do 622, Solun 275 do 285, Praga 47.10 do 47.25, Dunaj 5.30 do 5.35, Berlin 57 do 57.25, Milan 143 do 147.

Najboljše na roko delane

kose in srpe izdeluje najstarejša domača tvrdka
F. KAJETAN AHAČIĆ v Tržiču na Gor.
Odda se tudi večja množina bergamaških osl.

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3.
Zelenjadna, poljska in cvetlična semena.

cenik brezplačno.

KLIŠEJI

Znaki. — Šablioni.

Razpošiljalnica za celo Jugoslavijo vseh potrebščin za krojače in šivilje

LEGER

V LJUBLJANI
Sv. Petra cesta št. 2.

J. Korenčan, Ljubljana

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko

se nahaja na 12-1

Mestnem trgu šte. 20.

Mavec-gips

Edina razprodaja Stanzer
špecialnega gipsa SHS.

Alabaster I. za zobotehniko
220 K.

Alabaster II. za modele
180 K.

Stukatura za elektrike 140 K
za 100 kg incl. vreča
ab vagon Ljubljana nudi

Kosta Novakovič

veletrgovina mavca-gipsa
LJUBLJANA. Židovska ul. 1.

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni cen. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19.11-11

„ORIENT“

držba z o. z. preje

Brata Eberl in Jančar & Co.
Ljubljana - Miklošičeva c. 4.

nasproti hotela „Union“.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Papir

uradni, trgovski, pisarni, ovojni, svileni, prepisni, ogljeni itd., pisarniške in šolske potrebščine, kuverte, vse vrste umetniške razglednice kupite najceneje pri tvrdki

IVAN GAJŠEK

Papirna trgovina - Ljubljana

Sv. Petra c. 2, poleg Prometne banke.
Na drobno. Na debelo.

Kdor hoče za Slavonijo, Baranjo, Bačko Banat in Vojvodino

oglašati z
uspehom

naj oglaš v 37 let obstoječem,
razširjenem
političnem
dnevniku

Slavonische Presse

ki izhaja dnevno v znatni izdaji.

Uredništvo in upravnništvo:
Osijek I., Kapucinska ulica.

Naročnina mesečno . . . 30 K.

Naročnina polletno . . . 90 K.

Večjo množino **žice** v številkah
od 7—30

odda po nizki ceni

Zveza lesnih domačih
obrto v Ribnici

(Kranjsko).

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000.000 K. -- Rezervni zakladi 45,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Trgovci pozor!DOSPELE SO staroznane
Zellingerjeve naravnosive**KOSE**v kranjskih, kočevskih in
hrvaških oblikah in druge
vsakovrstne železnine.Za cenj. naročila se priporoča
tvrdka**Zalta & Žilič, Ljubljana**trgovina z železnino
Gospodarska cesta št. 10.

VELETRGOVINA

Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno blago in vsako-
vrstno žganje.

Konkurenčne cene — točna posrožba!

Brzjavlj: GRELIČ.

Telefon interurb. št. 246.

Zahtevajte cenike!

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6/1.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
pisarniški, dokumentni in
srednje fini koncept, barvan
(Kouleur) in tiskovni papir,
karton za dopisnice, pivnik.
Celulozni, Havana (za mast)
in navadni omočni papir. Pi-
semski papir v kartonih in
mapah, ter zavlike. Lepenke
belo in ružavo.

Priporočam

šivalne stroje „Plaff“

Šivanke za različne stroje.

„Puch“, „Waffenrad“ kolesa.

Gumiraztopilo in vse potrebščine
za kolasarje.Gumi za cepljenje trt in druge
specijalne predmete.Pojasnila in prospekte za večja
obrotna podjetja in šivalnice z mo-
tornim gonilom brezplačno.**IGN. VOK**

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Trgovcem popust.

I. C. MAYER
LJUBLJANA**MANUFAKTURA**

62, 10-10

EN GROS

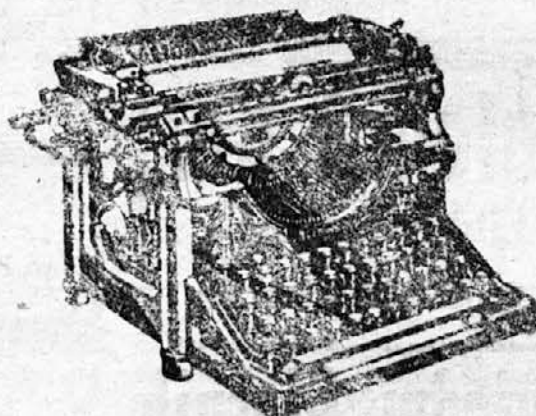
EN DETAIL

Underwoodnajbolji ameriški pisalni stroj
vedanosti**Opalograph**razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo potom netrhaljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloge
šivalnih strojevigel in posameznih delov za vse
sisteme šivalnih strojev in koles,
olje ter potrebščine za krojače,
šivilje, čevljarje in sedlarje ter
galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Posrožba točna!

Medic, Rakovec & Zankl,prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavlj: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste
barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno
olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in
mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.

»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

**Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani**

priporoča

**špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko****in deželne prideleke
raznovrstno rudninsko
22, 10-10 vodo,****Lasna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.****Ugodna prilika.**Zaradi preselitve nudim trgovcem razne šol-
ske, pisarniške in druge papirne potrebščine
po izdatno znižani ceni. Posebno velika za-
loga je pisarniškega papirja v mapah in ka-
setah, ter kuvertov razne velikosti.Šolski zvezki, trgovske knjige in drugi pa-
pirni izdelki domačega izvora vedno v zalogi.**Vilko Weixl**knjigarna, veletrgovina papirja in
knjigoveška industrija

MARIBOR, Glavni trg 22.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühlisen)
nasproti Križanske cerkve.**JOS. RAVNIKAR**

Manufaktura.

LJUBLJANA, Dunajska cesta,
poleg Bavarskega dvora.**L. M. ECKER, SINOVI**

Dunajska cesta št. 9.

Stavbinska, galanterijska in ornament-
ska kleparnica. Oblastveno dovoljeno
podjetje za izvrševanje vodovodnih
del. Zdravstvene in kopelne oprave.
Izvršuje lesnocementne strehe, krije
strehe z lepljenim papirjem in na-
pravlja strelovode. 10-1**SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA****LJUBLJANA**
Selenburgova ul. 1Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20,000.000 K. - Rezerve okrog 6,000.000 K.

Brzjavlj naslov: ESKOMPTNA. - Telefon interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulanijeje.Denarne vioge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvenimi vozovi na vse strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tiro južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Zahtevajte povsod

ILIRIJA

kremo za čevlje

dalje Ilirija čistilo in čistilni prašek za kovine, parketno voščilo, lak za usnje, vazelini in kolomaz

iz domače tovarne kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

Ljubljana--Vič.

Cena in kvaliteta povsem konkurenčna.

102, 20-11

Privredni Glasnik

Najbolj razširjen dnevnik južne Srbije, ki se čita v vseh krajih Jugoslavije, sprejema oglase po najn. ceni in z visokim popustom.

Upravništvo: Privredni Glasnik
Kej 13, oktober št. 22 Skoplje.

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodarska cesta št. 14.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Velet trgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

**SVOJO VELIKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJH NOGAVIC.**

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, daje večje partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, rujavi in beli barvi. Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

Na debelo.

Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Solske potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo.

Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.

Manufaktura in tkan

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Specerijska in delikatesna trgovina na debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.

Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam, likerjev, mineralnih vod.

13, 20-20

Društvo lesnih trgovcev
druške doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih cenah.

23, 52-30

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar in ličar

16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago za portale in prodajalne.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Velet trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Ant. Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52-31

Jadranska montanska družba, d. z. o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavi „Montana“

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse industrijske izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko.

Najceneje in dobro kupite
bencin

**petrolej
strojno olje
tovor-mast
karbolinej
kolomaz**

pri **Dravogradski rafineriji mineralnega olja**
MARIBOR.

**Velet trgovina manu-
fakturnega blaga**

Medžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

11, 52-30

Dobiva ponajveč iz Anglije v velikih množinah raznovrstno volneno, modno in perlino blago.